

NUORISOIDEARAPORTTI

2023

EYE 2023

Kirje raportin toimittajilta	3	Aloitetaan kestävää kehitystä edistävä opetus kouluissa	16
Vuoden 2024 EU-vaalit lähestyvät	4	<i>Opetetaanko lapsia istuttamaan puita ja keräämään tietoa ilmansaasteista?</i>	17
Yhdessä.eu	5	Kielletään syöpää aiheuttavat aineet	18
Nuorisoideoiden taival	6	Ilmastonmuutos vahingoittaa terveyttä – sen torjumisen pitäisi olla prioriteetti	19
15 SUOSITUINTA IDEAA	7	<i>Mikä on terveydenhuollon tulevaisuus?</i>	20
Lisätään disinformaatiovaroitukset kaikille uutissivustoille, jotka eivät paljasta kaikkia tietolähteitään	8	Tehdään kasvisruoasta todellinen vaihtoehto kaikille kaikkialla	21
<i>Kuka on pahis?</i>	9	Juomavesipisteitä myyntiautomaattien tilalle	22
Tuetaan innovatiivisia tekoälyhankkeita	10	Lopetetaan ruoan haaskaus EU:ssa ja autetaan heikoimmassa asemassa olevia	23
Seksuaali- ja lisääntymisterveyskasvatusta tarvitaan	11	Kaikkien harjoitteluiden pitäisi olla palkallisia tai rahoitettuja	24
<i>Viisi vinkkiä siihen, miten puhua seksistä koulussa</i>	12	<i>Onko sinulla varaa tehdä työtä ilmaiseksi?</i>	25
Ilmainen Interrail-lippu kaikille eurooppalaisille nuorille	13	EU:n pitäisi olla omavarainen raaka-aineiden suhteen	26
Ei jätetä mitään maata Erasmus+:n ulkopuolelle	14	Vahvempia yhdessä: luodaan yhteinen ulkopolitiikka	27
Opetetaan enemmän EU:sta kouluissa	15	Loppuhuomiot	28

Vuonna 2023 on tapahtunut paljon. Euroopalla on yhä edessään ennennäkemättömiä haasteita, ja ilmastonmuutoksen ja Ukrainan sodan seuraukset tuntuvat koko maailmassa.

Koronapandemian seuraukset tuntuvat edelleen: taloudellinen laskukausi, mielenterveysongelmat ja huoli sosiaalisesta oikeudenmukaisuudesta. EU:n tasolla on tehty paljon näiden haasteiden ratkaisemiseksi.

Kun ajatellaan ensi vuonna pidettäviä Euroopan parlamentin vaaleja, on tärkeää nostaa esiin muutokset, joita eurooppalaiset nuoret haluavat nähdä tulevalla vaalikaudella. Samalla pitää myös tunnustaa viime vuosina saavutettu edistys.

Nuorisoidearaportti on aiemmin tänä vuonna alkaneen taistelun huipentuma. Raportti sisältää sekä youthideas.eu-alustalta että Euroopan nuorisotapahtumasta (EYE2023) saatuja ideoita. Strasbourgissa 9. ja 10. kesäkuuta pidettyyn nuorisotapahtumaan kokoontui 8 500 nuorta, jotka jakoivat ja työstivät omia ajatuksiaan Euroopan tulevaisuudesta.

Uskomme, että nuorisoidearaportti on tehokas väline, joka voi herättää poliittista keskustelua ja vaikuttaa tuleviin poliittisiin ehdotuksiin erityisesti ensi kevään EU-vaalien lähestyessä.

Viidettä kertaa järjestetty tapahtuma oli nyt erityisen intensiivinen ja keskustelut olivat vilkkaita. Euroopan parlamentissa ja EYE Village -tapahtumapaikassa järjestettiin noin 325 tapahtumaa, joten kaikki osanottajat voivat saattoivat tuntea olonsa kotoisaksi eurooppalaisen demokratian kodissa.

Toimittajat: Elena Manso Palao, Lukas O. Rastovic ja Alessia Melchiorre.

Laatiessamme Nuorisoidearaporttia me EYE-tapahtuman toimittajat teimme erään päätöksen. Halusimme toki tuoda esiin youthideas.eu-alustan suosituimpia ja vaikuttavimpia ideoita, mutta halusimme myös esitellä joitakin ideoita, joita nuorisjärjestöt eri puolilla Eurooppaa ovat jo panemassa täytäntöön.

Toivomme, että tämä raportti inspiroi nuoria kaikkialla Euroopassa ja saa nykyiset ja tulevat mepit, muut instituutiot ja nuorisjärjestöt sekä pohtimaan että ryhtymään toimiin. Raportissa esitetyt ideat kattavat hyvin monenlaisia aiheita kestävästä kehityksen aloitteista ja uusista koulutusmahdollisuuksista aina digitalisaatioon.

Uskomme, että nuorisoidearaportti on tehokas väline, joka voi herättää poliittista keskustelua ja vaikuttaa tuleviin poliittisiin ehdotuksiin erityisesti ensi kevään EU-vaalien lähestyessä. Olemme kiitollisia kaikille nuorille, jotka esittivät upeita ehdotuksiaan ja visioitaan paremmasta Euroopasta, ja toivomme, että heidän äänensä todella kuuluu tässä raportissa.

VUODEN 2024 EU-VAALIT

LÄHESTYVÄT

EYE2023 järjestettiin vain vuosi ennen seuraavia EU-vaaleja, jotka pidetään 6.–9. kesäkuuta 2024. Meillä on myös hyviä uutisia! Kiinnostus vaaleja kohtaan ja äänestyshalukkuus ovat lisääntyneet vuoteen 2018 verrattuna.

Euroopan parlamentin kevään 2023 Eurobarometri-tutkimuksen mukaan kiinnostus vaaleihin on kasvanut kuusi prosenttia. Lisäksi 67 prosenttia vastaajista ilmoitti äänestävänsä todennäköisesti, mikä on yhdeksän prosenttiyksikköä enemmän kuin viisi vuotta sitten.

67%

vastaajista sanoi aikovansa äänestää

Vuonna 2019 äänestysaktiivisuus kasvoi eniten alle

25

-vuotiaiden ikäryhmässä

Juuri nuoret olivat aiemmin yksi niistä ikäryhmistä, joiden keskuudessa äänestämättä jättäneiden määrä oli korkea. Vain 28 prosenttia alle 25-vuotiaista äänioikeutetuista äänesti vuoden 2014 vaaleissa. Vuoden 2019 vaalit kuitenkin osoittivat, että nuorten äänestäjien määrä on kasvussa. Äänestysprosentti oli korkein 25 vuoteen, ja äänestysaktiivisuus kasvoi eniten alle 25-vuotiaiden keskuudessa. Heidän ansiostaan äänestysaktiivisuus nousi tasolle, jota ei ollut nähty sitten 1900-luvun. Nuorten osallistuminen politiikkaan ja päätöksentekoprosessiin on olennaisen tärkeää demokratiamme kannalta. On äärimmäisen vaikeaa osoittaa, mitä eurooppalaiset nuoret kokonaisuutena haluavat EU:n tulevaisuudelle, mutta tämä raportti toimii tärkeänä foorumina, jolla heidän ideansa ja poliittiset tavoitteensa voidaan jakaa.

Viimeisen Euroopan nuoriso -tutkimuksen mukaan lähes 90 prosenttia vastaajista oli osallistunut ainakin yhteen poliittiseen tai kansalaistoimintaan vuonna 2021. Nuoret EU-kansalaiset ovat aktiivisempia kuin kukaan voisi kuvitellakaan. Yksi esimerkki tästä ovat yhdessa.eu-vapaaehtoiset.

Lähes

90%

vastaajista oli osallistunut ainakin yhteen poliittiseen tai kansalaistoimintaan vuonna 2021

yhdessä.eu

demokratian puolesta

EYE-tapahtuman aikana lähes 300 aktiivisinta yhdessä.eu-vapaaehtoista osallistui ideointileirille. Siellä asiantuntijat opettivat heille arvokkaita taitoja, joiden avulla he voivat jonain päivänä järjestää omia vaalikampanjoitaan. Haastattelimme Dorotejaa, Juliana ja Micaelaa.

Doroteja Horvat

Kroatia
Oikeustieteen opiskelija Zagrebin yliopistossa

"Tajusimme, että nuoret kyllä haluavat äänestää, mutta he eivät tunne EU-vaaleja kovin hyvin. Heille pitää näyttää, mitä hyötyä äänestämisestä on, ja antaa heidän löytää omat kiinnostuksen kohteensa.

Yhdessä.eu-vapaaehtoisena olen pitänyt monia työpajoja lukioissa ja kertonut mahdollisesti ensi kertaa äänestäville perusasiat siitä, miten EU:n toimielimet toimivat."

Julian Waldbauer

Itävalta
Lukiolainen ja EU:n juniorilähettiläs

"Minusta nuoret eivät ole riittävästi edustettuina Euroopan parlamentissa. Ryhdyin vapaaehtoiseksi, koska minusta tuntui, ettei meitä kuunneltu aidosti.

Minusta ei ole totta, että nuoria ei kiinnosta tai he eivät ole motivoituneita. Asia voi olla aivan päinvastoin: isovanhempani ovat äänestäneet samaa puoluetta vuosikausia, tapahtui mitä tahansa."

Micaela Pezzini

Espanja
Harjoittelija Espanjan maatalousministeriössä

"Aiemmin en ollut erityisen kiinnostunut EU:sta. Pian kuitenkin tajusin, että Kanarian saaret, joilta olen kotoisin, ovat hyötäneet suuresti EU:sta ja sen rahoituksesta.

Sen jälkeen olen pitänyt useita työpajoja kouluissa ja tiedottanut lähipiirilleni parhaani mukaan. Jos ihmiset eivät tiedä, mikä EU on, mitä se tekee ja miten se toimii, kuinka voimme odottaa, että he heräisivät sunnuntaiaamuna äänestämään?"

Yhdessä.eu on yhteisö heille, jotka luottavat demokratiaan ja haluavat toimia sen puolesta seuraavien EU-vaalien lähestyessä. Se yhdistää ihmisiä eri puolilta Eurooppaa. He tapaavat toisiaan, jakavat tietoa, oppivat uusia taitoja ja kannustavat äänestämään vuoden 2024 vaaleissa. Osallistua voi monella eri tavalla. Voit käydä tapahtumissa tai kursseilla, joista saat tietoa tai voit levittää tietoa siitä, miten tärkeää äänestäminen on. Voit järjestää myös omia tapahtumiasi. Kysymys kuuluu: haluatko ryhtyä toimiin?

Mitä useampi äänestää, sitä vahvemiksi demokratiamme tulee!

LIITY YHDESSÄ.EU-YHTEISÖÖN!

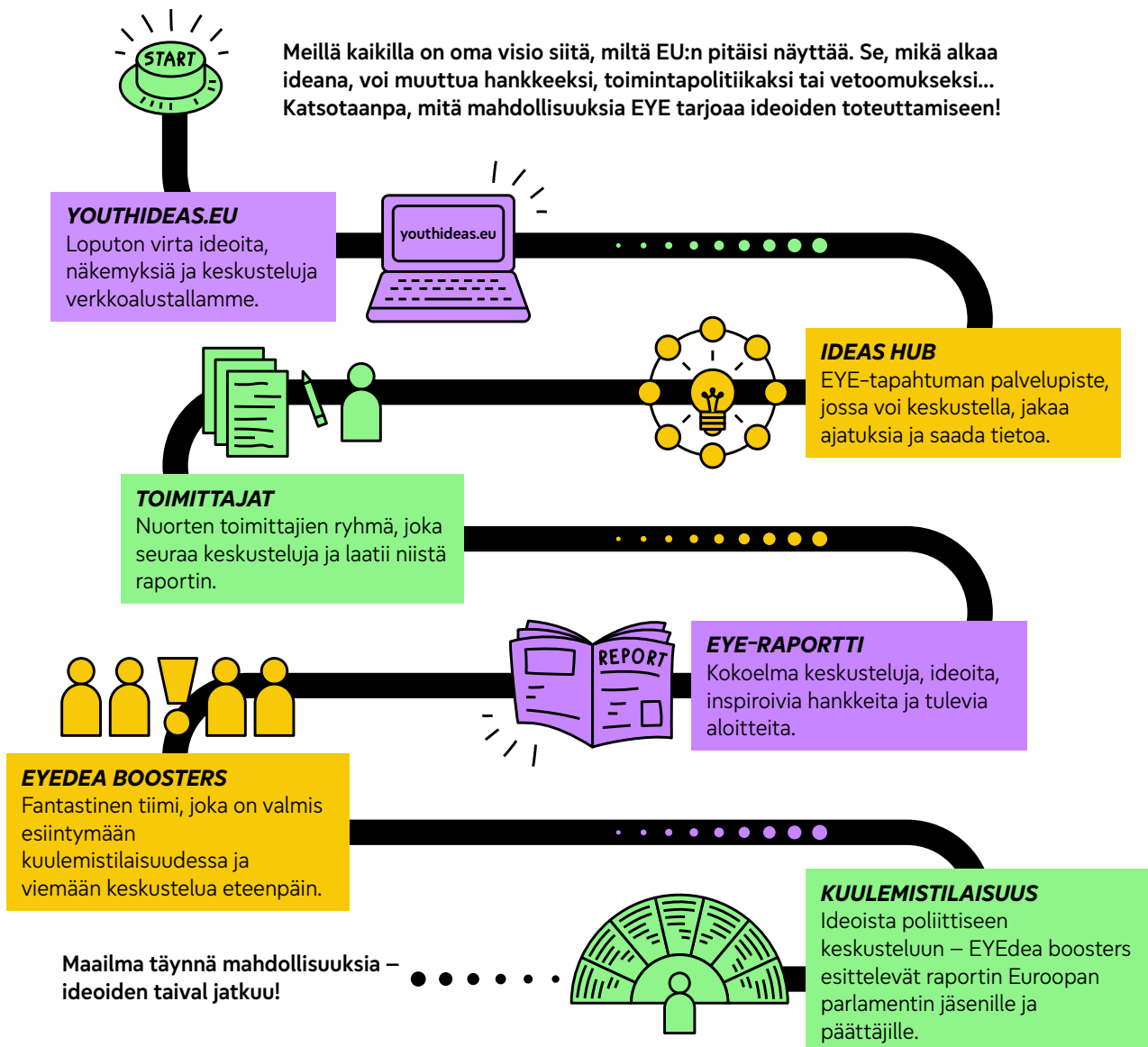
NUORISOIDEOIDEN TAIVAL

Kuinka oikeastaan valitsimme ideat, jotka otettiin mukaan Nuorisoidearaporttiin? Ennen EYE2023-tapahtumaa seurasimme youthideas.eu-alustaa, jolla nuoret tekevät ehdotuksia uusista politiikkatoimista ja hankkeista, joilla parannetaan unionia.

Maaliskuusta 2023 lähtien olemme keränneet, hyväksyneet ja editoineet näitä ideoita. Järjestimme ne 11 tärkeän otsikon alle: Ilmastonmuutos ja ympäristö, Kulttuuri ja media, Demokratia, Koulutus, EU ja muu maailma, Terveys ja urheilu, Ihmisoikeudet, Työpaikat ja digitalisaatio, Muuttoliike, Turvallisuus ja Sosiaalinen oikeudenmukaisuus.

Aivan istuntosalin vieressä sijaitseva Ideas Hub tarjosi EYE2023-tapahtuman osallistujille tilaisuuden jakaa ajatuksiaan Euroopan tulevaisuudesta sekä henkilökohtaisesti että youthideas.eu-alustalla. Lisäksi paikalla oli asiantuntijoita EU:n toimielimistä ja kokeneita projektipäälliköitä nuorisojärjestöistä keskustelemassa ideoista ja antamassa opastusta.

Alustalla jaettiin yhteensä 600 ideaa ja yli 400 kommenttia. Jotkut niistä todella erottuvat joukosta ja kuvaavat eurooppalaisten nuorten kiireellisimpiä ja suosituimpia vaatimuksia. Tässä raportissa jaamme 15 suosituinta ideaa niiden aiheiden perusteella.

15 SUOSITUINTA

IDEAA

LISÄTÄÄN DISINFORMAATIOVAROITUKSET KAIKILLE UUTISSIVUSTOILLE, JOTKA EIVÄT PALJASTA KAIKKIA TIETOLÄHTEITÄÄN

Kun joku menee uutissivustolle, siellä pitäisi olla varoitus, joka varoittaa lukijaa siitä, että sivuston tietoihin pitää suhtautua varauksella.

Tätä pitäisi soveltaa kaikkiin uutissivuihin, jotka eivät selkeästi kerro kaikkia tietolähteitään. Jos uutissivusto ei ilmoita kaikkia lähteitään, sitä pidetään automaattisesti "epäluotettavana".

Tämä kannustaisi uutissivustoja jakamaan kaikki tietolähteensä ja lisääisi avoimuutta lukijoiden kannalta. Jos EU panisi tällaisen asetuksen täytäntöön, sillä voitaisiin torjua disinformaatiota Euroopan tasolla.

Sananvapaus on erittäin tärkeää, mutta uutissivustojen ja mediaryhmittymien, joilla on tuhansia tai jopa miljoonia seuraajia, on kannettava suurempi vastuu siitä, mitä ne julkaisevat. Niiden on vältettävä disinformaation levittämistä, olipa se tahallista tai tahatonta.

Mikä on tilanne EU:ssa?

Tällä hetkellä ei ole olemassa EU:n tason lainsäädäntöä, jossa ehdotettaisiin vastaavaa aloitetta. Joitakin sellaisia EU:n aloitteita on kuitenkin jo käynnistetty ja jopa toteutettu, jotka heijastavat tätä ajatusta jossain määrin.

Ehdotettu medianvapaussäädös hyväksytään mahdollisesti vuonna 2023. Sillä pyritään suojaamaan tiedotusvälineitä poliittiselta sekaantumiselta toimituksellisiin päätöksiin. Säädöksellä pyritään käsittelemään tiedotusvälineiden omistajuuden avoimuutta ja puuttumaan hallitusta myötäileviä näkemyksiä tarjoavien tiedotusvälineiden tukemiseen. Digipalvelusäädös tuli voimaan marraskuussa

2022. Se loi sosiaalisen median alustoille tiettyjä velvoitteita ja uutismediasisällön yhteyspisteitä, jotta voidaan torjua disinformaatiota ja vaalien manipulointia sekä poistaa kaikki sisältö jäsenvaltioissa, joissa se on laitonta. Näissä kahdessa laissa vahvistettu lainsäädäntö ei kuitenkaan mene niin pitkälle, että niissä säädettäisiin disinformaatiovaroitusten asettamisesta näkyville tiedotusvälineiden uutissivustoilla.

Disinformaation torjuntaa käsittelevä Euroopan parlamentin ryhmä on myös merkittävä. Se tekee disinformaation analysointia koskevaa yhteistyötä instituutioiden ja kansalaisyhteiskunnan kanssa ja järjestää tiedotustapahtumia.

Kuka on pahis?

Kuinka tšekkiläinen organisaatio torjuudisinformaatiota yksi koululuokka kerrallaan

Tereza Kráčmarová
Fakescapen perustaja

Kuka on "pahis", joka haluaa peruuttaa kesälomasi? Tämä voi vaikuttaa viattomalta kysymykseltä, mutta juuri tällä kysymyksellä tšekkiläinen organisaatio nimeltä **Fakescape** aloittaa opiskelijoiden salapoliisitehtävät, joiden avulla nämä oppivat, kuinka voidaan tarkistaa poliitikkojen

vaalikampanjan aikana antamat lausunnot ja miten havaita, onko Instagramissa olevaa valokuvaa muutettu.

Tämä oli myös Fakescapen panos EYE2023-tapahtumassa, jossa disinformaation torjunta oli yksi nuorten osallistujien keskeisistä huolenaiheista. Fakescape on käynyt yli 500 koulussa Tšekissä ja opettanut nuorille pelien avulla, miten valeutiset voi tunnistaa. Nyt se on ottanut suuren askeleen eteenpäin ja alkanut opettaa medialukutaitoa EU-kansalaisille. Tämä onkin tällä hetkellä yksi Euroopan parlamentin tärkeimmistä painopisteistä.

Tällä hetkellä meidän ei tarvitse mainostaa itseämme Tšekissä, koska koulut ottavat meihin itse yhteyttä.

"Toivomme, että voimme saada opiskelijat tietoisiksi verkossa olevien tietojen alkuperästä mutta myös omista tunteistaan, koska disinformaatio ja väärä informaatio kohdistuvat yleensä tunteisiin", sanoo Tereza Kráčmarová. Hän perusti Fakescapen vuonna 2018 parin ystävänsä kanssa opiskellessaan journalismia ja valtiotieteitä.

Organisaatio on perustamisensa jälkeen kasvanut nopein harppauksin. Lisäksi Fakescape voitti vuonna 2021 Euroopan Kaarle Suuri -nuorisopalkinnon medialukutaidon ja kriittisen ajattelun opettamisesta nuorille.

"Tällä hetkellä meidän ei tarvitse mainostaa itseämme Tšekissä, koska koulut ottavat meihin itse yhteyttä", Kráčmarová sanoo. Lisäksi Fakescape rakentaa parhaillaan verkostoa Slovakiassa. Organisaation seuraava tavoite on laajentua toiseen naapurimaahan Puolaan, jossa se tekee jo yhteistyötä paikallisen organisaation kanssa.

Kuinka voi itse perustaa organisaation, jos haluaa muuttaa jotakin? Kolme neuvoa Fakescapen perustajalta:

- "Ryhdy vain toimeen ja etsi muutamia ihmisiä, jotka myös haluavat muutoksia, koska yksin ei voi tehdä kaikkea."**
- "Kun aloitimme, meillä ei ollut hajuakaan siitä, mitä olimme tekemässä. Mutta myös pienellä rahasummalla voi saada jotain aikaan. Ja kun todistat, että osaat homman, voit löytää lisää ihmisiä, jotka luottavat sinuun ja antavat rahoitusta."**
- "Ole tietoinen, että kyse on oppimisprosessista. Ole avoin kritiikille, sillä se vain parantaa organisaatiosi toimintatapaa ja vaikuttamiskeinoja."**

TUETAAN INNOVATIIVISIA TEKÖÄLYHANKKEITA

Tekoälyä koskevan tutkimuksen lisääminen voi edistää kestäväää kehitystä.

Euroopan unionin pitäisi panna täytäntöön enemmän ohjelmia, joilla edistetään tekoälyn kehittämistä, myöntämällä avustuksia ja muuta tukea yliopistoille ja jäsenvaltioissa toimiville muille tutkimuslaitoksille.

Tämä edistäisi kestäväää kehitystä ja maailmanlaajuisia vaurautta.

Yksi esimerkki tällaisesta hankkeesta on AI4Media. Se saa rahoitusta EU:n Horisontti 2020 -ohjelmasta, ja siitä on tarkoitus tehdä osaamiskeskus, jossa toimii tutkijoita eri puolilta Eurooppaa ja sen ulkopuolelta. Hankkeen tarkoituksena on kehittää tekoälyä ja tarjota koulutusta media-alalle. Hankkeessa keskitytään vahvasti eettiseen ja luotettavaan tekoälyyn.

Mikä on tilanne EU:ssa?

Euroopan parlamentti hyväksyi kesäkuussa 2023 tekoälysäädöstä koskevan neuvottelukantansa. Säädöksen tavoitteena on edistää ihmiskeskeistä ja luotettavaa tekoälyä sekä suojella samalla perusoikeuksia ja demokratiaa.

Säännöillä varmistettaisiin, että Euroopassa kehitetty ja käytetty tekoäly on EU:n arvojen mukainen. Arvoja ovat muun muassa ihmisen suorittama valvonta, turvallisuus, yksityisyys, avoimuus ja syrjimättömyys. Asetuksessa noudatettaisiin riskiin perustuvaa lähestymistapaa ja kielletään tekoälykäytännöt, jotka aiheuttavat kohtuuttoman riskin. Niitä ovat muun muassa kansalaisten pisteyttäminen, reaaliaikaiset ja jälkikäteiset biometriset tunnistusjärjestelmät julkisissa tiloissa, arkaluonteisiin ominaisuuksiin perustuva biometrinen luokittelu, ennakoivat poliisijärjestelmät,

tunteentunnistusjärjestelmät eri yhteyksissä sekä kasvokuvien kohdentamaton haravointi kasvojen tunnistustietokantoja varten. Niihin kuuluvat myös suuririskiset tekoälysovellukset, kuten järjestelmät, joilla vaikutetaan äänestäjiin sekä suurten sosiaalisen median alustojen suosittelujärjestelmät.

Säädöksessä asetetaan veloitteita perusmallien tarjoajille ja avoimuusvaatimuksia generatiivisille tekoälyjärjestelmille. Siihen sisältyy myös poikkeuksia, jotka koskevat tutkimustoimintaa ja avoimen lähdekoodin komponentteja. Lisäksi säädetään mekanismeista, joilla yleisö voi tehdä valituksia ja saada selityksiä suuririskisistä tekoälyjärjestelmistä. EU:n tekoälytoimisto vastaa asetuksen toimeenpanon valvonnasta. Kyseessä on kaikkien aikojen ensimmäinen turvallista ja avointa tekoälyä koskeva laki.

SEKSUAALI- JA LISÄÄNTYMISTERVEYSKASVATUSTA TARVITAAN

Huomattavan monessa tieteellisessä ja sosiaalialan tutkimuksessa korostetaan seksuaalikasvatuksen merkitystä keskiasteen kouluissa. Nuoret tarvitsevat käytännön tietoa ja faktoja.

Joissain yhteisöissä seksuaalisuuteen liittyvät kysymykset ovat tabuja, eikä niistä keskustella kotona, koulussa tai terveyskeskuksissa. Tämän seurauksena teini-ikäiset voivat olla vaarassa saada sukupuoliteitse tarttuvia infektioita, mielenterveysongelmia ja kroonisia terveysongelmia sekä joutua sukupuolivähemmistöjen vastaisen syrjinnän ja kiusaamisen kohteiksi.

On näyttöä siitä, että tehokasta seksuaali- ja lisääntymisterveyskasvatusta saaneet nuoret

- tunnistavat todennäköisemmin seksuaalisen hyväksikäytön ja ilmoittavat siitä
- lykkäävät todennäköisemmin ensimmäistä seksuaalista kanssakäymistään, kunnes tuntevat olevansa valmiita ja se tuntuu heistä luontevalta
- harrastavat seksiä ensimmäistä kertaa todennäköisemmin vapaaehtoisesti

- ymmärtävät todennäköisemmin ehkäisyn tarpeen ja käyttävät sitä tehokkaasti
- eivät todennäköisesti koe ei-toivottua raskautta
- eivät todennäköisesti saa sukupuoliteitse tarttuvaa infektiota.

Yksi keskeinen haaste on se, että opettajilla ei ole riittävästi tietoa ja koulutusta, jotta he voisivat antaa asianmukaista ja täsmällistä tietoa seksuaali- ja lisääntymisterveydestä. Muita esteitä ovat kulttuuristen ja uskonnollisten johtajien vastustus sekä yleinen seksuaali- ja lisääntymisterveyskasvatuksen puute sekä paikallisella että EU:n tasolla.

Aivan aluksi meidän pitäisi antaa opettajille oikeaa tietoa, joka perustuu tutkijoiden ja terveydenhuollon asiantuntijoiden tietoon!

Mikä on tilanne EU:ssa?

Jäsenvaltiot ovat vastuussa seksuaalikasvatuksen toteuttamisesta, mutta myös EU:n tulee edistää terveyttä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 168 artiklan mukaisesti.

Euroopan parlamentti antoi kesäkuussa 2021 päätöslauselman, jossa se kehotti jäsenvaltioita varmistamaan, että kaikilla lapsilla ja nuorilla on yhtäläinen mahdollisuus saada kattavaa seksuaalikasvatusta ja -tietoa. Koulutuksen olisi oltava tieteellisesti paikkansapitävää, näyttöön perustuvaa, ikätasolle sopivaa ja ei tuomitsevaa. Sen olisi myös katettava monenlaisia aiheita. Parlamentti kehotti

myös jäsenvaltioita torjumaan syrjivän ja vaarallisen väärän tiedon levittämistä seksuaali- ja lisääntymisterveydestä ja -oikeuksista.

Sukupuolten tasa-arvoa koskeva EU-strategia 2020–2025 velvoittaa lisäksi Euroopan komissiota helpottamaan hyvien käytäntöjen vaihtoa seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien alalla jäsenvaltioiden ja sidosryhmien välillä. Strategiassa painotetaan myös sitä, että on tärkeää antaa sukupuolten tasa-arvoa ja väkivallattomia suhteita koskevaa opetusta sekä pojille että tytöille.

Viisi vinkkiä siihen, miten puhua seksistä koulussa

Seksistä puhuminen on ollut tabu jo pitkään, mutta nyt tiedämme, että se on tarpeellinen taito elämässä. Mistä aloitetaan?

Deirdre Betson

Seksuaaliterveyskasvattaja SHAREIrelandissa

Irlantilainen seksuaalikasvatuspalvelu SHAREIreland (Sexual Health and Relationships Education Ireland) antaa joitakin neuvoja. SHAREIreland tekee yhteistyötä keskiasteen koulujen kanssa toteuttaakseen Irlannin opetusministeriön laatiman ihmissuhde- ja seksuaalisuuskasvatusohjelman.

SHAREIrelandin työpajojen tavoitteena on auttaa opiskelijoita tekemään järkeviä päätöksiä, kun he siirtyvät nuoruudesta aikuisuuteen.

SHAREIrelandin työpajojen tavoitteena on auttaa opiskelijoita tekemään järkeviä päätöksiä, kun he siirtyvät nuoruudesta aikuisuuteen. Tässä heidän ehdotuksensa:

- **Puhutaan siitä, mitä eroa on suostumuksella ja luvalla.** Suostumus perustuu kummankin osapuolen toiveeseen. Lupa on yksipuolinen, ja se voi polkea niiden nuorten rajoja, jotka eivät uskalla tai pysty sanomaan ei.

- **Tarvitset yhden turvallisen aikuisen, johon luostat.** Kuka on sinun aikuisesi? Se voi olla perheenjäsen, opettaja, valmentaja tai joku muu.

- **Pidä kehon toimintoja normaaleina.** Älä enää piilota tamponia tai sidettä hihaan, kun menet vessaan. Kuukautiskierto ovat kehon normaali toiminto, joka valmistaa kohtua mahdolliseen raskauteen. Ihmisten pilkkaaminen näiden tavallisten kehon toimintojen vuoksi antaa signaalin, että kaikki, mikä liittyy kehoon, on häpeällistä ja pitäisi salata. Nuoret aikuiset toivovat todellakin ilman häpeää annettavaa seksuaalikasvatusta. Tähän kuuluu oikeiden anatomisten termien oppiminen sekä terveydenhuollon että lasten turvallisuuden vuoksi.

- **Keskustellaan terveistä ihmissuhteista.** On todella tärkeää keskustella siitä, millaisista ihmissuhteista pidämme. Toista osapuolta kunnioittavat suhteet, joissa ymmärretään toisen rajat, ovat hyväksi henkiselle ja fyysiselle terveydelle. Se, että parisuhteessa puhutaan tunteista eikä asioita tukahduteta, on ehdottomasti positiivinen ja terve merkki.

- **Tiedotetaan seksuaalikasvatuksen terveysvaikutuksista.** Monipuolinen ja osallistava seksuaalikasvatus edistää nuorten terveyttä. Jos nuori tietää, millainen seksuaalinen kanssakäyminen voi altistaa sukupuoliteitse tarttuvalla infektiolla, hän on tietoinen riskeistä ja voi tehdä tietoon perustuvia valintoja, jotka liittyvät ehkäisyyn ja riskien vähentämiseen. Lisäksi kaikille nuorille on erittäin tärkeää, että he tietävät, mistä löytää näyttöön perustuvaa, paikkansapitävää ja ei-tuomitsevaa tietoa seksuaaliterveydestä.

ILMAINEN INTERRAIL-LIPPU

KAIKILLE EUROOPPALAISILLE NUORILLE

Useammalle eurooppalaiselle nuorelle olisi myönnettävä ilmainen Interrail-lippu, kun he täyttävät 18 vuotta, mutta erityisesti heikommassa asemassa oleville, joilla ei ole varaa matkustaa ulkomaille. Ihannetapauksessa tämä koskisi kaikkia EU-kansalaisia, kun he täyttävät 18 vuotta.

Tämä antaisi EU:n nuorille mahdollisuuden kiertää Eurooppaa omin päin ja tavata muita samanikäisiä. Tällainen aloite voisi vahvistaa kokonaisen sukupolven uteliaisuutta ja yhteenkuuluvuutta sekä antaa heille mahdollisuuden tutustua paremmin Eurooppaan.

Jotta yhä useampien olisi helpompi matkustaa rautateitse Euroopassa, EU voisi rahoittaa sellaisen yhteisen sovelluksen kehittämistä, josta ihmiset voisivat ostaa kaikkien EU:n rautatieyritysten lippuja. Jotta matkustus Euroopan rautateillä kasvaisi, EU:n olisi säädettävä lakeja, joiden mukaan kaikkien junayhtiöiden pitää maksaa välittömästi taloudellista korvausta viivästys- tai peruutustapauksissa.

Mikä on tilanne EU:ssa?

Tällä hetkellä 18-vuotiaat voivat hakea DiscoverEU-aloitteen kautta matkakorttia, joka mahdollistaa junamatkustamisen enintään 30 päivän ajan. Aloite kuuluu EU:n rahoittamaan Erasmus+-ohjelmaan. Hakijoiden täytyy olla EU:n jäsenvaltion tai muutaman muun valitun maan kansalaisia tai asua niissä laillisesti. Heidän pitää myös osallistua tietovisaan.

Kaksi kertaa vuodessa myönnettävän matkakortin saavat kuitenkin vain valitut hakijat. Tämän idean täysimääräinen toteuttaminen merkitsisi DiscoverEU:n rajoittamatonta laajentamista. Jos DiscoverEU:ta muutetaan siten, että

etusijalle asetetaan henkilöt, joilla ei ole varaa matkakorttiin, hakujärjestelmää olisi muutettava siten, että hakijoiden olisi toimitettava asiakirjat, joista käy ilmi heidän tai heidän perheensä taloudellinen tilanne. Olisi kuitenkin tärkeää pitää menettely yksinkertaisena, jotta hakeminen olisi mahdollisimman helppoa.

Tällä hetkellä useat yritykset tarjoavat verkkosivustoillaan ja sovelluksissaan eri eurooppalaisten rautatieyhtiöiden junalippuja.

EI JÄTETÄ MITÄÄN MAATA ERASMUS+: N ULKOPUOLELLE

Erasmus+-ohjelma on vuodesta 1987 lähtien tarjonnut liikkuvuus- ja yhteistyömahdollisuuksia yli 12 miljoonalle nuorelle osallistujalle.

Ohjelma on Euroopan komission suuri menestystarina, ja on tärkeää, että sen maine pysyy tahrattomana.

Jotta voidaan tukea nuorten kasvua ja potentiaalia kaikkialla Euroopassa ja sen ulkopuolella, meidän täytyy edistää Erasmus+-ohjelmien laajentamista. Lisäämällä tarjolla olevia mahdollisuuksia voimme voimaannuttaa useampia opiskelijoita sekä edistää verkostoituneempaa ja vauraampaa yhteiskuntaa. Tavoite on saavutettava, jos haluamme hyödyntää tulevien johtajien koko potentiaalia ja kuroa umpeen meitä erottavat kuilut.

Euroopan komissio ei saa antaa nuorten joutua EU:n ja jonkin jäsenmaan hallituksen välisen poliittisen erimielisyyden uhreiksi. Lisäksi poliittisten johtajien pitäisi suojella opiskelijoita vahingolta.

Unkarin tapaus on varoittava tarina. Unkari voi Euroopan unionin jäsenvaltiona osallistua Erasmus+-ohjelman liikkuvuustoimiin, mikä antaa unkarilaisille nuorille ja kouluttajille mahdollisuuden saada arvokasta kokemusta ja ammatillista asiantuntemusta ulkomailla. Samalla tuhannet opiskelijat eri puolilta maailmaa voivat vieraillla Unkarissa, tutustua maahan ja opiskella siellä.

Mikä on tilanne EU:ssa?

Erasmus+-ohjelma osoittautui erittäin hyödylliseksi 95 prosentille osallistujista vuosina 2014–2020. He kertoivat saaneensa kokemuksesta merkittäviä hyötyjä. Kaudella 2021–2027 komissio on osoittanut ohjelmalle yli 28 miljardia euroa. On ehdottoman tärkeää, että uudet hankkeet ovat ohjelman päivitettyjen painopisteiden mukaisia ja että niissä keskitytään erityisesti osallisuuden ja demokraattisen osallistumisen kaltaisiin aloihin.

Vuonna 2020 Erasmus+-vaihto-ohjelmiin osallistui 22 622 unkarilaista, jotka saivat 40,45 miljoonaa euroa EU:n rahoitusta. EU:n valtiovarainministerit jäädyttivät kuitenkin 15. joulukuuta 2022 merkittävän osan Unkarille kaudeksi 2021–2027 myönnettyistä tasoitustuista. Syyinä olivat korruptiota koskevat huolenaiheet.

He myös kielsivät EU:ta tekemästä uusia rahoitussopimuksia vuonna 2021 annetun Unkarin lain nojalla perustettujen yleishyödyllisten säätiöiden kanssa. EU:n toimet kohdistuivat koulutus- ja kulttuurilaitoksiin, jotka eivät hallinnoineet yhteisön varoja avoimesti. Asiaomaisiin lakeihin tehdyistä muutoksista huolimatta hallituspuolue Fideszin korkeilla poliittisilla virkamiehillä oli edelleen valtaa säätiöiden johtokunnissa. EU ei salli poliittisten johtajien myöntää julkisia varoja organisaatioille, joissa niillä on päätösvaltaa. Sen vuoksi tuki on poistettu tilapäisesti yliopistoilta, jotka oli ulkoistettu julkisille säätiöille.

© European Union 2023 - Source: EP

OPETETAAN ENEMMÄN EU:STA KOULUISSA

EU-kansalaisten pitäisi tuntea paremmin EU:n toimintatavat ja EU-kansalaisuuden hyödyt. Ensimmäisenä askeleena pitäisi olla demokratiaa ja eurooppalaisia arvoja koskevien oppituntien lisääminen koulujen opetussuunnitelmiin kaikkialla EU:ssa.

Oppilaille tulisi opettaa esimerkiksi oikeusvaltioperiaatteesta, joka on yksi demokratiamme peruspilareista. Näin he tiedostavat paremmin EU:n merkityksen omassa elämässään sekä EU:n heille tarjoamat lukuisat mahdollisuudet.

Eurooppalaisten nuorten olisi opittava tämä jo pienestä pitäen. On myös erityisen tärkeää, että viesti tavoittaa myös suurten kaupunkien ulkopuolella olevien koulujen oppilaat.

Lisäksi EU:ta koskevissa laajennetuissa opetussuunnitelmissa oppilaita olisi muistutettava siitä, että äänestäminen ei ole

pelkästään heidän oikeutensa vaan myös velvollisuutensa. Tämä toivottavasti lisää äänestysaktiivisuutta tulevaisuudessa. Euroopan historian ja EU:n eri kulttuurien olisi kuuluttava koulujen opetussuunnitelmiin kaikkialla EU:ssa. Tämä vahvistaa tunnetta yhteisestä eurooppalaisesta identiteetistä ja tekee EU:sta omavaraisemman pitkällä aikavälillä.

Lisäksi nuorille olisi järjestettävä enemmän vierailumatkoja EU:n toimielimiin, jotta he saisivat omakohtaisen käsityksen EU:n toiminnasta. Tästä on se lisäetu, että se tuo nuoria yhteen.

Mikä on tilanne EU:ssa?

Tällä hetkellä ei ole olemassa lainsäädäntöä, joka velvoittaisi jäsenvaltioiden koulut opettamaan EU:sta. EU:n toimielimet yrittävät kuitenkin jo nyt lisätä Euroopan unionin näkyvyyttä kouluopetuksessa.

Euroopan komission Oppisoppi on ohjelma, joka tarjoaa opetusmateriaalia ja erilaisia pelejä, joiden avulla perus- ja keskiasteen oppilaat voivat tutustua EU:hun hausalla tavalla. Euroopan parlamentin Ambassador School -ohjelma (EPAS) tarjoaa verkostoon kuuluville kouluille Euroopan parlamentin

koulutussisältöä. Ohjelman tavoitteena on antaa opiskelijoille lisätietoa eurooppalaisista arvoista ja eurooppalaisesta parlamentaarista demokratiasta. Tällä hetkellä EPAS-verkostoon kuuluu noin 1 500 koulua eri jäsenvaltioissa, ja niissä on yhteensä noin 23 000 opiskelijaa. Tämä on kuitenkin vain hyvin pieni osa EU:ssa asuvasta noin 81 miljoonasta alle 18-vuotiaasta.

Jos tämä idea hyväksytään, se merkitsisi jo olemassa olevien ohjelmien laajentamista tai uusien ohjelmien kehittämistä.

ALOITETAAN KESTÄVÄÄ KEHITYSTÄ EDISTÄVÄ OPETUS KOULUISSA

Kestävyyttä voi opiskella, ja sitä pitäisi opettaa kouluissa, jotta varmistetaan, että kaikki EU kansalaiset tietävät, miten ympäristöä suojellaan.

Tieto, jota hankimme päiväkodissa ja koulussa, vaikuttaa meihin koko elämämme ajan. Siksi on niin tärkeää painottaa ympäristönsuojelua, ilmastonmuutosta ja kestävää kehitystä koulujen opetussuunnitelmissa.

Näin voimme varmistaa, että jokaisella on tiedot, joita he tarvitsevat suojellakseen ympäristöä ja ylläpitääkseen maapalloa, jolla elämme.

Mikä on tilanne EU:ssa?

Euroopan tulevaisuuskonferenssissa vuonna 2022 oli paneeleja, jotka koostuivat eri-ikäisistä ja erilaisista sosioekonomisista taustoista tulevista EU-kansalaisista. Yksi heidän tärkeimmistä suosituksistaan oli, että kouluissa olisi opetettava enemmän kestävästä kehityksestä.

Tällä hetkellä ei ole olemassa EU-lainsäädäntöä, joka velvoittaisi kouluja opettamaan kestävästä kehityksestä. Yleensä vastuu koulutusjärjestelmien järjestämisestä ja opetussuunnitelmien sisällöstä on jäsenvaltioiden kansallisilla hallituksilla.

Neuvosto antoi kuitenkin kesäkuussa 2022 jäsenvaltioille suosituksen, jolla edistetään politiikkoja ja -ohjelmia, jotka käsittelevät vihreää siirtymää ja kestävää kehitystä koskevaa opetusta. Tästä on keskusteltu useissa jäsenvaltioissa, mutta asiaan puuttuminen edellyttää lainsäädäntöä. Lisäksi opettajille kaikkialla EU:ssa on vielä annettava koulutusta siitä, miten kestävää kehitystä voidaan opettaa.

Opetetaanko lapsia istuttamaan puita ja keräämään tietoa ilmansaasteista?

Vihreää koulutusta pohdittiin EYE tapahtumassa

Anna Kowalczyk

ESN:n ympäristön kestävydestä vastaava yhteyshenkilö

On kesäkuu 2023, ja olet Strasbourgissa. Kesäpäivä on kuuma, kun seisot vain kivenheiton päässä Euroopan parlamentista, keskellä EYE Villagea. Se on vilkas tapahtumapaikka, johon nuoret eri puolilta Eurooppaa ja muualta maailmasta kokoontuvat yhteen. He keskustelevat poliittisista tavoitteistaan ja toiveistaan paremmasta Euroopasta, kuuntelevat elävää musiikkia ja maistavat paikallista herkkua nimeltä tarte flambée. He osallistuvat työpajoihin toivoen, että se voisi olla ensimmäinen askel kohti muutosta.

Valkoisessa teltassa, jonka nimi on osuvasti Future Space, ryhmä aktiivisia nuoria on kokoontunut ympyrään. He nimeävät vuorotellen asioita, jotka heidän mielestään ovat keskeisiä haasteita, joiden vuoksi kestävä kehitystä edistävä opetus kouluissa on nykyisin puutteellista.

”Opettajat tarvitsevat kunnollisia välineitä, joilla opettaa meille kestävästä kehityksestä”, sanoo yksi.

”Meille pitäisi opettaa, kuinka voimme toimia itse”, sanoo toinen.

Kun on kuunneltu erilaisia ongelmia, ilmapiiri muuttuu hieman toivottomaksi. Mutta nyt on aika panna ratkaisut paperille! Ja vain 20 minuutin keskustelujen ja ideoinnin jälkeen osallistujat ovat koonneet runsaasti mahdollisia ratkaisuja, esimerkiksi:

”Oppilaat tarvitsevat käytännön kokemuksia, jotta tajuaisivat, mitä luonnossa voi tehdä.”

”Viedään oppilaat metsään ja opetetaan heitä istuttamaan puita!”

”Luodaan kumppanuuksia koulujen, kansalaisjärjestöjen ja ilmastojärjestöjen välille.”

”Viedään koululaiset ulos keräämään tietoa ilmansaasteista.”

”On monia nuorisotapahtumia, kuten konferensseja, joissa ihmiset puhuvat vain haasteista. Mutta täällä he ovat jo kehittäneet ratkaisuja, joita voidaan työstää.”

Työpajaa veti Anna Kowalczyk Erasmus-opiskelijaverkostosta. Hän toivoo, että tällaiset työpajat voisivat olla se pieni askel, josta seuraa monia aloitteita kestävä kehityksen opettamisesta kouluissa.

”On monia nuorisotapahtumia, kuten konferensseja, joissa ihmiset puhuvat vain haasteista. Mutta täällä he ovat jo kehittäneet ratkaisuja, joita voidaan työstää. Toivon, että he vievät ne ystävilleen ja järjestöihin, joissa he toimivat vapaaehtoisina, ja että tämä saa heidät ymmärtämään, että he todella pystyvät tekemään jotain itse”, sanoo Anna Kowalczyk.

© European Union - EPAPimages

KIELLETÄÄN SYÖPÄÄ AIHEUTTAVAT AINEET

Kielletään rikkakasvien torjunta-aineena käytettävän glyfosaatin käyttö Euroopan unionissa, sillä se aiheuttaa todennäköisesti syöpää ja on terveydelle haitallista.

Glyfosaatti on yksi maailman yleisimmistä rikkaruohomyrkyistä. Monet viljelijät käyttävät sitä hedelmä- ja vihanneskasveihin, rapsiin, maissiin, puuvillaan, soijapapuihin, sokerijuurikkaisiin ja vehnään. Sitä käytetään myös vesikasveihin ja metsätaloudessa.

Sen laajamittainen käyttö maataloudessa on myös kiistanaihe. Jotkut tutkimukset viittaavat siihen, että tämä kemikaali voi liittyä syöpään, kun taas toiset sanovat, ettei yhteyttä ole.

Mikä on tilanne EU:ssa?

Parlamentti antoi vuonna 2017 päätöslauselman, jossa se kannatti glyfosaattipohjaisten torjunta-aineiden poistamista käytöstä joulukuuhun 2022 mennessä ja niiden käytön välitöntä rajoittamista. Parlamentin jäsenet hylkäsivät Euroopan komission ehdotuksen kiistanalaisen torjunta-aineen luvan uusimisesta kymmeneksi vuodeksi. Sen sijaan he vaativat glyfosaatin käytön vaiheittaista lopettamista siten, että aluksi kielletään koti- ja maatalouskäyttö, jos saatavilla on tehokkaita biologisia vaihtoehtoja rikkakasvien torjumiseksi.

Euroopan parlamentin jäsenet totesivat, että glyfosaatti olisi kiellettävä kokonaan EU:ssa 15. joulukuuta 2022 mennessä. Tarpeellisia välivaiheita ovat riskinarvioinnit, jotka perustuvat julkaistuihin, vertaisarvioituihin ja riippumattomiin tutkimuksiin.

Komissio jatkoi kuitenkin samassa kuussa torjunta-aine glyfosaatin käyttöä koskevaa EU:n lupaa vuoden 2023 loppuun sen jälkeen, kun Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen (EFSA) oli ilmoittanut voivansa saattaa riskinarviointiprosessin päätökseen aikaisintaan heinäkuussa 2023.

Photo by Markie Spiske - pexels.com

ILMASTONMUUTOS VAHINGOITTA TERVEYTTÄ – SEN TORJUMISEN PITÄISI OLLA PRIORITEETTI

Kun ilmastonmuutos vaikuttaa elämänlaatuamme, meidän pitäisi olla huolissamme terveydestämme.

Maailman terveysjärjestön mukaan elämänlaadulla tarkoitetaan "yksilön käsitystä hänen asemastaan elämässä, kun on kyse kulttuuri- ja arvojärjestelmistä, joissa hän elää, sekä hänen tavoitteistaan, odotuksistaan, vaatimustasostaan ja huolenaiheistaan". Ympäristö on yksi sen mittaamiseen käytettävistä vakioindikaattoreista, joten meidän pitäisi olla entistä huolestuneempia siitä, miten ilmastonmuutos vaikuttaa kehoomme.

Ilmastokriisi on aiheuttanut katastrofaalisia tulvia, helleaaltoja ja kuivuutta kaikkialla Euroopassa. Se on myös pidentänyt siitepölykausia. On näyttöä siitä, että ilmastovaarat johtavat sairauden oireiden pahenemiseen, liikkuvuusongelmiin ja lääkkeiden oton lisääntymiseen.

Elämänlaatu on keskeinen terveysaihe, ja se on otettava huomioon EU-tason ilmastokeskusteluissa.

Tätä ideaa ehdotettiin jo Nuorisoidearaportissa Euroopan tulevaisuuskonferenssia varten (2021)! Raportissa ehdotettiin, että yritykset asetettaisiin vastuuseen asiasta. Siinä puhuttiin myös seuraamuksista ja kestävästi liikenteen edistämisestä.

Mikä on tilanne EU:ssa?

Euroopan komissio ei ole koskaan antanut nimenomaista lainsäädäntöä "ympäristön pilaantumisen aiheuttamasta huonosta elämänlaadusta", mutta Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa se on tunnustanut, että ilmastonmuutos on uhka Euroopalle.

Ohjelmassa on useita ehdotuksia, kuten teollisuuden päästödirektiivin päivittäminen. Sillä pyritään ehkäisemään ja valvomaan saastumista sekä vähentämään kustannuksia. Samalla tarkoituksena on vähentää astmasta, keuhkoputkentulehduksesta ja syövästä johtuvien ennenaikeisten kuolemantapausten määrää vuosittain.

Päivitetyt säännöt ovat osa Euroopan siirtymistä kohti saasteetonta, kilpailukykyistä ja ilmastoneutraalia taloutta vuoteen 2050 mennessä. Painopisteenä on päästöjen vähentäminen, innovoinnin edistäminen ja toimintaedellytysten tasapuolistaminen EU:n markkinoilla. Tarkoituksena on myös laajentaa soveltamisala laajamittaiseen tehokarjanhoitoon, joka aiheuttaa paljon ammoniakki- ja metaanipäästöjä.

Näiden muutosten arvioidaan tuottavan taloudellista hyötyä yli 5,5 miljardia euroa vuodessa terveydenhuollon alalla. Aiemmista päästövähennyksistä huolimatta tarvitaan lisätoimia, koska teollisuuslaitokset aiheuttavat edelleen suuren osan kasvihuonekaasupäästöistä ja vaarallisista aineista.

Mikä on terveydenhuollon tulevaisuus?

Panagiotis Chaslaridis

EFA:n johtava poliittinen asiantuntija

Allergiaa ja astmaa käsittelevä Euroopan nuorisoparlamentti sekä Allergia- ja hengitystiesairauspotilaiden liiton eurooppalainen keskusliitto tuovat yhteen nuoria, 16–26-vuotiaita allergia- ja astmapotilaita sekä terveydenhuollon ammattilaisia kaikkialta Euroopasta. He edustavat niitä, jotka kärsivät ilmastonmuutoksen ja ympäristön vaurioitumisen (kuten ilmansaasteiden) aiheuttamista sairauksista. He etsivät yhdessä ratkaisuja koronapandemian jälkeisiin terveydenhuoltojärjestelmien haasteisiin. He pitivät EYE-tapahtumassa Digitaalinen terveydenhuolto -työpajan. Haastattelimme heitä heti sen jälkeen.

Voisitko kertoa enemmän EYE-työpajanne tuloksista? Mikä on yllättävin tarina, jonka työpajassa kuulitte ja mitkä olivat osallistujien kiintoisimmat ideat?

Työpajan ideana oli ennen kaikkea kuulla nuorten potilaiden mutta myös ulkoisten osallistujien kokemuksia. Halusimme myös tietää, mikä on kaikkien suosituin digitaalinen terveyssovellus. Lisäksi pohdimme, mitkä olisivat tärkeimmät

ratkaisut, mukaan lukien toimintapolitiikat, joita meidän pitäisi tuoda esiin, jotta haasteita voidaan ratkaista nuorten näkökulmasta.

Mielestämme kahden päivän työpaja oli erittäin onnistunut, koska nuorisoparlamentin edustajat ja muut osallistujat olivat hyvin aktiivisia. Se järjestettiin Jenga-pelin muodossa. Kaikki tuntevat Jenga-pelin, jossa pelaajan täytyy poistaa yksi palikka ja panna se päällimmäiseksi. Halusimme kehittää ideaa, että rakennamme yhdessä digitaalista terveydenhuoltoa kokonaisuutena, joka siis koostuu monista eri aspekteista ja monista eri palasista.

Millaista digisovellusta he käyttävät eniten?

Potilasyhteisömme näkökulmasta sanoisin, että nuoret – joille teknologia on tutumpaa kuin muille ikäryhmille – arvostavat sovelluksia, joiden avulla he voivat seurata sairautensa kehittymistä ja pitää tarkkaa kirjaa oireistaan.

He voivat myös antaa tiedot terveydenhuollon tarjoajalle, jotta hoitoa voidaan paremmin arvioida myöhemmässä vaiheessa. Erityisesti jotkut astmapotilaat voivat kirjata ylös astman pahenemisvaiheet ja huippukaudet.

EYE-työpajanne aikana mainittiin tekoäly ja myös sen aiheuttamat haasteet. Mitä mieltä olette mahdollisesta tulevasta EU-laista, joka koskee tekoälyn käyttöä terveydenhuoltojärjestelmissä?

Minusta meidän pitää nähdä tekoäly välineenä, joka hyödyllisyys riippuu siitä, miten sitä käytetään. Se voi olla puolellasi tai kääntyä sinua vastaan. Arvostan suuresti tekoälyn potentiaalia. Meidän terveysalojemme eli allergian, astman ja keuhkohtaumataudin osalta arvostan sen kykyä tuottaa nopeammin dataa ja tietoja, nopeampaa pääsyä hoitoon ja innovointia. Potilasyhteisömme tietenkin katsoo, että tekoälyä täytyy säädellä ja sen pitää olla ihmiskekseistä, potilaskeskeistä ja yleensäkin inhimillistä.

Euroopan unioni valmistelee parhaillaan tekoälylakia, jossa tarkastellaan laajemmin tekoälyn eri sovelluksia. Olemme oikeastaan "odotellaan ja katsotaan" -tilassa, ja arvioimme Euroopan komission ehdotukset heti, kun saamme ne.

Onko järjestöllänne muita hankkeita, jotka käsittelevät digitaalisen terveydenhuollon täytäntöönpanoa?

Olemme mukana kehittämässä europalaista terveysdata-avaruutta, joka tarjoaa infrastruktuurin turvalliselle tiedonvaihdon koko Euroopassa.

Kannatamme tietenkin tällaista kehitystä edellyttäen, että siinä todellakin otetaan huomioon potilaan tarpeet ja suostumus.

TEHDÄÄN KASVISRUOASTA TODELLINEN VAIHTOEHTO KAIKILLE KAIKKIALLA

Joka vuosi yhä useammat ihmiset päättävät ryhtyä kasvissyöjiksi. Monet vähentävät nykyään liha- tai kalatuotteiden kulutusta joko terveyshyötyjen tai eettisten huolenaiheiden vuoksi.

Euroopan kuluttajaliitto (BEUC) toteaa, että yli 40 prosenttia EU:n kuluttajista on joko vähentänyt lihan kulutustaan tai lopettanut sen.

Koska lihan kulutuksen vähentäminen on yhä yleisempi käytäntö ja koska se on erittäin hyödyllistä ympäristölle, kasvisruokavaihtoehtoja olisi tarjottava kouluissa, sairaaloissa ja työpaikkaruokaloissa. Sekä väestön että ympäristön

terveyden vuoksi on syytä tutkia, pitäisikö näitä toimia tukea lainsäädännöllä.

EU:n toimielinten olisi laadittava laki, jossa edellytetään, että koulujen, sairaaloiden ja yritysten ruokaloiden on tarjottava kasvisruokavaihtoehto. Siten tuetaan kasvissyöntiä todellisena vaihtoehtona, ei ainoastaan terveyden vaan myös ympäristön vuoksi.

Mikä on tilanne EU:ssa?

Ajatus lihan kulutuksen vähentämisestä edistämällä kasvisruoan tarjoamista koulujen ja toimistojen ruokaloissa on yksi Euroopan parlamentin tutkimuspalvelun ehdottamista ratkaisuksista, joilla voidaan puuttua nykyisen Euroopan unionin elintarvikejärjestelmän heikkouksiin.

Euroopan parlamentti hyväksyi helmikuussa 2022 päätöslauselman, jossa korostetaan terveellisen ruokavalion merkitystä syövän ehkäisemisessä ja rajoittamisessa. Se korosti tarvetta torjua lihan liikakulutusta. Tässä mielessä

oikeudellinen velvoite sisällyttää kasvisruokavaihtoehtoja ruokalistoihin auttaisi pienentämään ekologista jalanjälkeämme, mutta myös syöpäriskiä.

EU panee parhaillaan täytäntöön EU:n koulujakelujärjestelmää, jolla tuetaan maidon, hedelmien ja vihannesten jakelua miljoonille lapsille päiväkodista keskiasteen kouluihin kaikkialla EU:ssa. Järjestelmää tarkistetaan parhaillaan, jotta sen vaikutusta kestäväan elintarvikkeiden kulutukseen voitaisiin lisätä.

JUOMAVESIPISTEITÄ MYYNTIAUTOMAATTIEN TILALLE

Jos ihmisten on helpompi täyttää vesipulloja kuin ostaa useita kertakäyttöisiä pulloja, muovin käyttö vähenee.

Yksi tapa, jolla tämä voidaan saavuttaa, olisi alumiinisten juoma-automaattien asentaminen eri kaikkiiin EU-maihin. Niistä voitaisiin myydä puhdistettua vettä samaan hintaan kuin tavallisissa muovipulloissa.

Säilyttämällä vettä muovittomissa alumiinisissa vesiautomaateissa muovipullojen sijaan, voitaisiin välttää tuhansien muovijätetonnien tuottaminen.

Mikä on tilanne EU:ssa?

EU on toteuttanut erilaisia toimenpiteitä merten roskaantumisen ja muovisaasteen torjumiseksi kertakäyttömuovidirektiivillä, jolla kielletään kertakäyttöisten muovituotteiden markkinoille saattaminen jäsenvaltioissa, jos kestäviä vaihtoehtoja on helposti saatavilla kohtuuhintaan.

Kuten Euroopan parlamentti pyysi neuvoston kanssa käydyissä neuvotteluissa, sovitussa tekstissä laajennettiin markkinarajoitusten soveltamisalaa useampiin muovituotetyyppeihin (oxo hajoavat ja polystyreenit), joista osaa käytettiin juomapakkauksissa. Euroopan parlamentin jäsenet kannattivat myös sitovan tavoitteen asettamista, jonka mukaan PET-juomapullojen valmistuksessa on käytettävä

vähintään 35 prosenttia kierrätettyjä materiaaleja vuoteen 2025 mennessä. Neuvoston kanssa käydyissä neuvotteluissa osuus vahvistettiin lopulta 25 prosentiksi.

Direktiivi käsittelee muun muassa muovipusseja ja juomamukeja. EU asetti kuitenkin vuonna 2021 lisätavoitteen, joka koskee muovipullojen erilliskeräystä koskevien tietojen laskentaa, todentamista ja raportointia: 77 prosenttia vuoteen 2025 mennessä, 90 prosenttia vuoteen 2029 mennessä. Lisäksi 25 prosenttia PET-juomapullojen materiaalista tulisi olla kierrätysmuovia vuodesta 2025 lähtien ja 30 prosenttia kaikkien muovipullojen materiaalista vuodesta 2030 lähtien.

LOPETETAAN RUOAN HAASKAUS EU:

SSA JA AUTETAAN HEIKOIMMASSA ASEMASSA OLEVIA

Tällä hetkellä 33 prosenttia kaikesta tuotetusta ruoasta menee hukkaan tai päätyy jätteeksi. Samaan aikaan yli 20 prosenttia EU:n väestöstä on köyhyys- tai syrjäytymisvaarassa.

Tämä tarkoittaa, että vähintään joka viidennen on vaikea täyttää perustarpeitaan joka kuukausi, mukaan lukien kaikkein olennaisin tarve eli tasapainoinen ruokavalio. Tämä perustarve on yksi ihmisoikeuksista: oikeus elämään.

Jokaisen on tehtävä oma osuutensa ongelman ratkaisemisessa omalla tavallaan. Siksi kaupat, ravintolat ja yritykset pitäisi laillisesti velvoittaa lahjoittamaan kaikki päivittäin hukkaan menevä ruoka nälkäisille ja köyhille, ennen kuin viimeinen käyttöpäivä umpeutuu. Siten ruoka, joka muutoin päätyisi jätteeksi, voisi auttaa kaventamaan sosiaalista eriarvoisuutta.

Mikä on tilanne EU:ssa?

Euroopan parlamentin tutkimuspalvelun mukaan joka kolmannessa EU-maassa yli kymmenellä prosentilla väestöstä ei ole varaa syödä lihaa, kalaa, kanaa tai vastaavaa kasvisruokaa joka toinen päivä. Tilannetta pahentaa ruokajäteongelma. Kestävän kehityksen tavoitteisiin liittyvien sitoumustensa mukaisesti Euroopan parlamentti on pyytänyt kahdesti (vuosina 2020 ja 2022), että EU:n ruokahävikki puolitetaan vuoteen 2030 mennessä.

Vuonna 2022 antamassaan päätöslauselmassa Euroopan parlamentti korosti, että EU:ssa päätyy vuosittain jätteeksi 88 miljoonaa tonnia elintarvikkeita. Mietinnössä suositeltiin ruokajätteen välttämistä helpottamalla elintarvikkeiden lahjoittamista vastuulainsäädännön johdonmukaisella täytäntöönpanolla.

Lisäksi Euroopan komissio aikoo ehdottaa oikeudellisesti sitovia tavoitteita ruokahävikin vähentämiseksi vuoden 2023 loppuun mennessä. Tämä on jatkoa muun muassa elintarvikelahjoituksia koskeville EU:n ohjeille, jotka hyväksyttiin vuonna 2017. Ohjeissa ehdotettiin hygieniastandardeja, valmiiksi pakattuja elintarvikkeita koskevia tietovaatimuksia ja verokannustimia elintarvikkeita lahjoittaville tahoille. Lisäksi korostettiin ylijäämäruoan pakastamisen hyödyllisyyttä, jotta se voitaisiin jakaa.

Vähävaraisimmille suunnatun eurooppalaisen avun rahastosta (FEAD) tuetaan EU:n jäsenvaltioiden toimia, joilla vähävaraisimmille tarjotaan elintarvikkeita ja perushyödykkeitä.

KAIKKIEN HARJOITTELUIDEN PITÄISI OLLA PALKALLISIA TAI RAHOITETTUJA

Monet nuoret joutuvat työskentelemään ilmaiseksi tutustuessaan ensimmäistä kertaa työelämään. Joskus palkaton harjoittelu on ensimmäinen mahdollisuus saada työkokemusta.

Harjoittelu on monille nuorille hyödyllinen tilaisuus hankkia kokemusta ja ottaa ensiaskeleet työmarkkinoilla, mutta palkaton harjoittelu olisi kiellettävä kaikkialla EU:ssa.

Kaikille harjoittelujaksoille olisi saatava rahoitus riippumatta siitä, tapahtuvatko ne harjoittelijan kotimaassa vai ulkomailla. Käytettävissä olevien rahoitusvälineiden (kuten Erasmus+) olisi katettava majoitus- ja matkakulut. Ja jos nämä mekanismit eivät riitä, pitäisi toteuttaa lisätoimia, jotta harjoittelijan kulut voidaan kattaa.

Tällaiset työmahdollisuudet ovat vain niiden saatavilla, joilla on varaa tehdä töitä ilmaiseksi joko perheen antaman tuen tai suuremman taloudellisen varallisuuden ansiosta. Tämä lisää eriarvoisuutta ja sosiaalista epäoikeudenmukaisuutta. Siksi kaikki palkattomat harjoittelujaksot olisi kiellettävä, jotta voidaan taata yhtäläiset mahdollisuudet ja suojella nuorten oikeuksia.

Tätä ideaa ehdotettiin jo Nuorisoidearaportissa Euroopan tulevaisuuskonferenssia varten (2021)! Mietinnössä ehdotettiin, että olisi perustettava erityisiä rahastoja palkattoman harjoittelun lopettamiseksi koulutuksesta tai sosiaalisesta asemasta riippumatta.

Mikä on tilanne EU:ssa?

Euroopan parlamentti on vuodesta 2010 lähtien vaatinut monissa päätöslauselmissa ja mietinnöissä vahvempaa oikeudellista suojaa harjoittelijoille. Nykyisissä harjoittelun laatupuitteissa määritellään erilaiset laatukriteerit, kuten työehtojen ja työhönottomenettelyjen avoimuus, kohtuullinen kestoaika ja kirjallinen harjoittelusopimus. Niissä ei kuitenkaan käsitellä harjoittelijoiden palkkausta eikä apurahoja.

Tammikuussa 2022 Euroopan parlamentin tutkimuspalvelu suositteli harjoittelupaikkojen laatua koskevassa tutkimuksessaan The Quality of traineeships in the EU, että työkokemukseen tarkoitetuille harjoittelupaikoille taataan vähimmäispalkka. Kuukautta myöhemmin Euroopan parlamentti antoi päätöslauselman, jossa se tuomitsi palkattoman harjoittelun nuorten työntekijöiden

hyväksikäytön muotona ja katsoi sen loukkaavan heidän oikeuksiaan.

Vuonna 2023 Euroopan komissio lisäsi "harjoittelun laatupuitteiden vahvistamisen" vuotuisen työohjelmaansa. Tämän vuoden kesäkuussa Euroopan parlamentti hyväksyi valiokunta-aloitteisen lainsäädäntömietinnön, jossa kehoitettiin muuttamaan tarkistettuja harjoittelun laatupuitteet direktiiviksi, jota sovelletaan koko EU:ssa. Mietinnössä käsiteltiin harjoittelusta maksettavaa korvausta ja ehdotettiin, että sen olisi katettava vähintään välttämättömien elintarpeiden, kuten ruoan, asunnon ja kuljetuksen kustannukset, ottaen huomioon kunkin jäsenvaltion elinkustannukset.

Onko sinulla varaa tehdä työtä ilmaiseksi?

Organisaatio, joka haluaa kieltää palkattomat harjoittelut

Mark McNulty

YFJ:n hallituksen jäsen

Vastaa sosiaalisen ja taloudellisen osallisuuden salkusta.

Kansalaisyhteiskunta on tehnyt paljon työtä palkattomien harjoittelupaikkojen torjunnassa helpottaakseen nuorten pääsyä työmarkkinoille. Euroopan nuorisofoorumin tarina nousee esiin niiden nuorisojärjestöjen joukosta, jotka ovat vastustaneet tätä käytäntöä.

Palkattomalla harjoittelulla on suoria sosioekonomisia seurauksia nuorille, mutta se vaikuttaa myös heidän mielenterveyteensä.

Viimeksi Euroopan nuorisofoorumi (YFJ) teki menestyksekkäästi yhteisen valituksen Euroopan neuvoston Euroopan sosiaalisten oikeuksien komitealle. Komitea totesi, että palkaton harjoittelu Belgiassa "mahdollistaa nuorten hyväksikäytön ilmaistystyövoimana". Lopullinen päätös julkaistiin vasta vuonna 2022, vaikka valitus oli tehty jo vuonna 2017.

Valituksen lisäksi nuorisofoorumi on valmistellut kampanjaa, jossa vaaditaan palkattoman harjoittelun kieltämistä. Nuorisofoorumin hallituksen jäsen Mark McNulty, joka vastaa foorumin sosiaalisen ja taloudellisen osallisuuden salkusta, kertoo kampanjan synnystä:

"Kun harjoittelun laatu- ja puitteiden tarkistus alkoi, päätimme aloittaa kampanjan. Valitsimme todella yksinkertaisen otsikon: "Onko sinulla varaa tehdä työtä ilmaiseksi?" On todella epäreilua, että kenenkään täytyy tehdä työtä ilmaiseksi, mutta todellisudessa vain harvoilla on siihen varaa."

Nuorisofoorumi julkaisi tammikuussa 2023 muistion, josta käy ilmi, että palkaton harjoittelu maksaa nuorelle keskimäärin 1 000 euroa kuukaudessa.

"Jos nuoret suorittavat kaksi kuuden kuukauden harjoittelua ennen ensimmäistä työpaikkaansa, kukin harjoittelija menettää 12 000 euroa. Se voisi olla jonkun asunnon käsiraha, jonka hän olisi voinut säästää. Sen sijaan heidän täytyy oikeastaan heittää raha menemään, jotta he voisivat suorittaa palkattoman harjoittelun ennen kuin ura edes alkaa."

Mark on kokenut tämän tilanteen itsekin:

"Olen ollut harjoittelijana Irlannissa. Olen ollut harjoittelijana Yhdysvalloissa. Palkattomia harjoitteluja suorittavat nuoret tulevat yleensä etuoikeutetuista oloista, mutta minä itse en tule. Tein yhden harjoittelun pari vuotta sitten, kun olin yliopistossa, mutta minun piti käydä samalla töissä. Olin kai aika onnekas, kun pystyin tekemään niin. Mutta monet eivät pysty tasapainoilemaan työpaikkansa kanssa. Olen nähnyt joidenkin harjoittelijoiden pinnistelevän yrittäessään päättää, maksavatko vuokransa tai sairausvakuutuksensa."

Palkattomalla harjoittelulla on suoria sosioekonomisia seurauksia nuorille, mutta se vaikuttaa myös heidän mielenterveyteensä:

"Minusta siihen liittyvä stressi vanhentaa. Eikö vain? Täytyy pitää kaikki liikkeessä, koska on pakko. Työpaikan etsiminen on stressaavaa, mutta kun täytyy tasapainoilla työpaikan, harjoittelun ja ehkä yliopiston välillä, on kuin jongleeraisi side silmillä."

EU:N PITÄISI OLLA OMAVARAINEN

RAAKA-AINEIDEN SUHTEEN

Koronapandemian aiheuttaman laskusuhdanteen vuoksi EU:n on vähennettävä riippuvuuttaan muiden maiden raaka-aineista ja aloitettava oma tuotanto.

EU näyttää olevan täysin riippuvainen raaka-aineiden ja tuotteiden tuonnista Kiinan ja Yhdysvaltojen kaltaisista maista. Koronapandemia nosti esiin tämän riippuvuuden ja pani EU:n seuraavan haasteen eteen: kuinka EU voisi vähentää riippuvuuttaan muista maista näiden raaka-aineiden osalta?

Näistä syistä EU:n olisi myönnettävä rahoitusta sellaisten eurooppalaisten yritysten perustamiseen, joiden tuotteita ja ohjelmistoja käytettäisiin elektronisissa laitteissa, kuten älypuhelimissa ja tietokoneissa. Suomi ja Unkari ovat hyviä esimerkkejä maista, joissa voitaisiin aloittaa matkapuhelien tuotanto Euroopassa.

Mikä on tilanne EU:ssa?

Komission puheenjohtaja Ursula von der Leyen ilmoitti syyskuussa 2022 unionin tilaa koskevassa puheessaan kriittisiä raaka-aineita koskevasta säädöksestä. Maaliskuussa 2023 annetun lainsäädäntöehdotuksen tavoitteena on varmistaa, että EU:lla on käytettävissään turvalliset ja kestävät kriittiset raaka-aineet, ja laatia luettelo strategisista raaka-aineista. Parlamentin on vielä otettava kantaa ja päätettävä neuvottelukantansa asiaan. Teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnan (ITRE) on tarkoitus äänestää mietintöluonnoksesta 9. syyskuuta 2023. Tämän jälkeen parlamentti aloittaa neuvottelut neuvoston ja komission kanssa eri istunnoissa, joita kutsutaan "trilogeiksi", jotta tekstistä päästään lopulliseen sopimukseen.

Euroopan parlamentti oli jo käsitellyt kriittisiä raaka-aineita koskevaa strategiaansa vuonna 2021 antamassaan päätöslauselmassa. Se ehdotti integroitua lähestymistapaa kriittisten raaka-aineiden koko arvoketjussa sekä aktiivista teollisuuspolitiikkaa.

Tuoreemmassa päätöslauselmassa, jonka Euroopan parlamentti antoi helmikuussa 2023, se korosti, että kriittisten raaka-aineiden saatavuus on tärkeää sekä vihreän että digitaalisen siirtymän kannalta. Tärkeimmät ehdotetut toimenpiteet olivat kierrätyksen ja vakaiden jälkimarkkinoiden vahvistaminen, kotimaisten resurssien hyödyntäminen nopeammalla lupamenettelyllä sekä uuden Euroopan suvereniteettirahaston perustaminen.

VAHVEMPIA YHDESSÄ:

LUODAAN YHTEINEN ULKOPOLITIIKKA

Euroopan unionin yhteistä ulkopoliittikkaa tarvitaan kipeästi. Se antaisi EU:lle mahdollisuuden osoittaa yhtenäisyytensä voiman maailmannäyttämöllä, leikata hallintokustannuksia ja kehittyä täysimittaiseksi poliittiseksi unioniksi.

Kun maailman tapahtumat etenivät vuonna 2022, tuli entistä selvemmäksi, että Euroopan unionin täytyy pitää yhtä. On tärkeää valmistautua tuleviin ughiin ja pysyä riippumattomana EU:n ulkopuolisista maista. Tämä voitaisiin saavuttaa luomalla yhteinen ulkopoliittikka, jonka avulla säilytetään rauha Euroopassa. Sen voidaan katsoa olevan tärkeä askel kohti täysimittaista poliittista unionia.

Kuten EYE-tapahtuman paneelissa mainittiin, nykyinen unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja Josep Borrell totesi, että EU:n reaktio Venäjän täysimittaiseen hyökkäykseen Ukraina on osoitus geopolittisen Euroopan syntymästä.

Yhteinen ulkopoliittikka antaisi EU:lle mahdollisuuden osoittaa voimaa ja päättäväisyyttä, kun se tapaa kansakuntia diplomaattitasolla. Se auttaisi myös parantamaan ulkoista ja sisäistä tehokkuutta. Konsulaattien ja suurlähetystöjen hallintokustannuksia voitaisiin vähentää. Päätöksiä voitaisiin myös tehdä nopeammin ja tehokkaammin.

Lisäksi yhteinen ulkopoliittikka auttaisi turvaamaan EU:n ja sen kansalaisten edut maailmanlaajuisesti ja edistäisi samalla rauhaa ja vapautta.

Mikä on tilanne EU:ssa?

Yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan (YTPP) rakentaminen aloitettiin vuonna 1999. Se on nyt EU:n tärkein puolustus- ja kriisinhallintakehys.

Nykyinen unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja Josep Borrell vastaa YTPP:n koordinoinnista ja toimii myös Euroopan ulkosuhdehallinnon (EUH) ja Euroopan puolustusviraston (EDA) puheenjohtajana. Eurooppa-neuvosto määrittelee YTPP:n yleisen suunnan, mutta Euroopan parlamentti osallistuu sen tarkistamiseen ja budjetointiin. Korkean edustajan täytyy siksi kuulla parlamenttia säännöllisesti ja ottaa sen näkökannat huomioon.

EU:n puolustusyhteistyössä on edistytty aloitteilla, joita ovat muun muassa pysyvä rakenteellinen yhteistyö (PESCO), Euroopan puolustusrahasto ja puolustuksen koordinoitu vuosittainen tarkastelu (CARD).

Euroopan komissiossa on puolustusteollisuuden ja avaruusasioiden pääosasto (DG DEFIS), mikä on merkki siitä, että puolustukseen keskitytään entistä enemmän. Vuosi 2022 on nimettiin "Euroopan puolustuksen vuodeksi".

Mitä tapahtuu seuraavaksi? Youthideas.eu-foorumilla on satoja yhtä tärkeitä ja arvokkaita ideoita kuin ne, jotka sisällytimme tähän raporttiin.

Meidän kaikkien tehtävänä on nyt herättää nämä ideat henkiin eri keinoin. Kuten edellä luit, monet nuorisjärjestöt ovat jo käynnistämässä muutosta inspiroivien hankkeiden ja aloitteiden avulla. Niiden vaikutus yhteiskuntaan on yhtä tärkeä kuin mikä tahansa demokratian harjoittaminen: meneminen äänestyspaikalle, kynän käteen ottaminen ja oman ehdokkaan valitseminen.

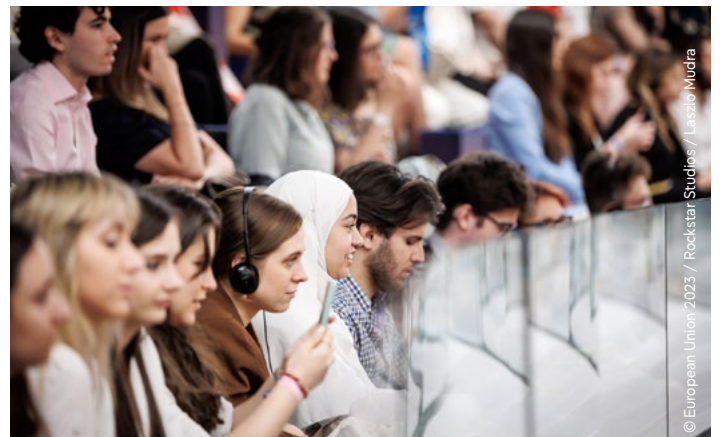
Seuraavat EU-vaalit pidetään käännteentekevällä hetkellä historiassa, jolloin jokainen tehty päätös vaikuttaa suoraan Euroopan kansalaisten elämään yhä globalisoituneemmassa maailmassa, joka on täynnä haasteita

Äänestäminen ei siis ole vain velvollisuus – se on ehdoton välttämättömyys. Jos haluamme saada äänemme kuuluviin, meidän täytyy osallistua prosessiin. Aloita keskustelut ystävien ja perheenjäsenten kanssa, jaa huolenaiheesi, kuuntele heitä, mieti

Seuraavat EU-vaalit pidetään käännteentekevällä hetkellä historiassa, jolloin jokainen tehty päätös vaikuttaa suoraan Euroopan kansalaisten elämään yhä globalisoituneemmassa maailmassa, joka on täynnä haasteita.

ratkaisuja, harkitse sellaisten asioiden ajamista, jotka herättävät sinussa syvää vastakaikua, tai anna äänesi niille, jotka niitä asioita ajavat.

Ennen kaikkea pidä kiinni toivosta, älä koskaan anna sen horjua.

 EYE2023.EU

 YOUTHIDEAS.EU

 INSTAGRAM.COM/EP_EYE

 FACEBOOK.COM/YOUTHEP

 X.COM/EUROPARL_EYE

